

Onderwerpen in programma Duurzame Bollenteelt Drenthe (DBD), teeltjaar 2022 en 2023

1. *Schimmel Botrytis elliptica* 'vuur' beheersing met minder milieubelastingpunten volgens de CLM meetlat open teelt.
  - Vermindering bespuiting vuur bestrijding uit te voeren volgens een beslissingsondersteunend waarschuwingssysteem (BOS) o.b.v. weersvoorspelling. In zowel partieel resistente als gevoelige cultivars. Als dan niet in combinatie met het advies van een adviseur voor de inzet van minder milieubelastende gewasbeschermingsmiddelen
  - Minder reguliere gewasbeschermingsmiddelen gebruiken door planten sterker maken middels (blad) meststoffen en biostimulanten of minder milieubelastende middelen uit andere teelten. De testen worden uitgevoerd in verschillende cultivars met verschillende resistentieniveaus
  - planten sterker maken met bladmeststoffen en via analyseren van bladsappen bijsturen.
  - Bolontsmetting. benchmarking bolontsmetting van de deelnemende telers. De diverse methoden van bolontsmetting worden met elkaar vergeleken en plant en bolkwaliteit wordt beoordeeld. Deze resultaten worden afgezet tegen de hoeveelheid middelengebruik en milieubelasting punten. Minder hoeveelheid middelen én de manier van toepassen heeft invloed op erfemissie.
2. Virus, meer inzicht in leefwijze en virusoverdracht van luis met als doel een luis beheersplan met minder milieubelastingpunten volgens CLM meetlat
  - a) effect van akkerranden op luizen en virusoverdracht bepalen.
  - b) effect van bloemstroken met Tagetes in rijpaden. Mogelijk trekt Tagetes natuurlijke vijanden van virus overdraagbare luizen aan of heeft de geur een luis afwerende werking.
  - c) Effect van weglaten van insecticiden op luisaantallen en virusopbouw
  - d) luizen afweren door planten blauw te kleuren zodat de planten niet meer aantrekkelijk zijn voor invliegende luizen.
  - e) luizen afweren door geurpotjes met verschillende repellents te plaatsen in het veld.
  - f) luizen afweren door regelmatig met plantsappen van Tagetes en munt te bespuiten.
  - g) Planten sterker maken met biostimulant, waardoor ze minder gevoelig zijn voor virus of luizen.
  - h) tussenzaai van granen of afdekken met stro om de luizen te verwarren, waardoor de luispolulaties beperkt blijven.
3. Onkruidbeheersing.
  - Middelen uit andere teelten met minder milieubelastingspunten worden onderzocht op effectiviteit, fytotoxiciteit en de eventuele invloed op de bloemkwaliteit en opbrengst. Deze middelen zijn belangrijk omdat ze a) op korte termijn de milieubelasting reduceren, b) op langere termijn als reparatiemiddel kunnen fungeren indien andere -mechanische- manier niet rendabel of haalbaar blijkt.

- Inzet van mechanische onkruidbeheersing zoals padenschoffel of wiedeeg
- Inzet van stro afdekken om onkruiden niet te laten kiemen
- Alleen paden onkruidvrij houden middels chemie, waardoor de hoeveelheid middelen per hectare sterk gereduceerd kan worden

4. Gezonde bodem

- in zet van biologisch middelen in de grond om zodoende de planten sterker en weerbaarder te maken tegen bodemziekten (o.a. Fusarium en Rhizoctonia) en bodemplagen zoals verschillende nematoden.
- Monitoren gewasgroei en opbouw ziekten en plagen op verschillende percelen waar voedingsstoffen, organische stof en pH erg divers zijn. Dit geeft een aanzet om uiteindelijk te kunnen bepalen wat de parameters zijn voor een goede en gezonde bodem voor de lelieteelt.

5. Biodiversiteit

- monitoren biodiversiteit voor de velden die geen, weinig of alternatieve middelen gebruiken om de schadelijke luizen te weren. Hiervoor worden de totale hoeveelheid insecten onderverdeeld in schadelijke insecten en hun vijanden gemonitord.

6. Biologische teelt

Zowel de haalbaarheid van de teelt als de haalbaarheid van een hele biologische keten wordt onderzocht. Voor de teelt biologische teelt komen de meeste aspecten aan bod: mechanische onkruidbestrijding, luiswering met geen of alleen biologische middelen en selectie van sterke cultivars wat betref virus en schimmel. Biodiversiteit en akkerranden wordt gemonitord, maar ook grondanalyses vinden gedurende het seizoen plaats.